



Instrucció 3/2026 de la Secretaria de Mesures Penals i Reinserció, per la qual s'estableixen pautes per a la tramitació administrativa de les sol·licituds de rescabament derivades del principi d'indemnitat reconegut al personal funcionari i al personal directiu dels centres penitenciaris de Catalunya per la Llei 1/2026, de 4 de febrer

L'article 28 del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (EBEP), aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, estableix que els funcionaris han de percebre les indemnitzacions corresponents per raó del servei.

En l'àmbit de la funció pública de la Generalitat de Catalunya, l'article 92.a) del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, estableix que els funcionaris tenen el dret de ser assistits i protegits per la Generalitat envers qualsevol amenaça, ultratge, injúria, calúmnia, difamació i, en general, envers qualsevol atemptat contra la seva persona o els seus béns, per raó de l'exercici de les seves funcions.

La jurisprudència del Tribunal Suprem ha configurat el principi d'indemnitat com un principi propi de la relació estatutària dels empleats públics, diferent de la responsabilitat patrimonial de l'Administració. En virtut d'aquest principi, els danys patits per raó del servei poden ésser objecte de rescabament quan concorren els pressupòsits legalment exigibles, singularment la vinculació del dany amb l'exercici de les funcions públiques, l'absència de dol o negligència de la persona afectada, l'acreditació efectiva del dany i de la seva valoració econòmica, i la inexistència d'indemnització o satisfacció per altres sistemes de cobertura.

La incorporació del principi d'indemnitat en el règim estatutari dels professionals que presten serveis en els centres penitenciaris de Catalunya s'ha dut a terme mitjançant la Llei 1/2026, de 4 de febrer, de modificació del text únic de la Llei de la funció pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Aquesta Llei ha introduït una disposició addicional trenta-quatre en el Decret legislatiu 1/1997, establint el següent en el seu apartat tercer:

“3. L'Administració de la Generalitat, en aplicació del principi d'indemnitat i en la forma que es determini per reglament, ha de rescabalar el personal funcionari i el personal directiu dels centres penitenciaris de les lesions i els danys materials que hagin patit en l'exercici o amb motiu de l'exercici de funcions de règim interior i de rehabilitació, sempre que no concorri dol o negligència per part d'aquest personal. No poden ésser objecte de rescabament, en cap cas, les lesions ni els danys materials que siguin indemnitzats o satisfets per altres sistemes de cobertura.”

Així mateix, la disposició final primera de la Llei 1/2026, de 4 de febrer, estableix que els preceptes que comporten la realització de despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, produeixen efectes a partir del primer dia de l'entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Mentre no s'aprovi el desplegament reglamentari previst per la disposició addicional trenta-quatre del Decret legislatiu 1/1997, resulta necessari establir unes pautes per a la tramitació efectiva de les sol·licituds de rescabament que es puguin formular a l'empara d'aquest precepte.

Per aquest motiu, i d'acord amb les competències d'organització atribuïdes a la Secretaria de Mesures Penals i Reinserció, es dicta la següent

INSTRUCCIÓ

Primer.– Objecte

Aquesta Instrucció té per objecte establir les pautes per a la tramitació administrativa de les sol·licituds de rescabament formulades en aplicació del principi d'indemnitat reconegut al personal funcionari i al personal directiu dels centres penitenciaris de Catalunya que exerceixen funcions de règim interior i de rehabilitació, per la disposició addicional trenta-quatre del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública.

Segon.– Àmbit d'aplicació

Aquesta Instrucció s'aplica al personal funcionari i al personal directiu dels centres penitenciaris de Catalunya que, a partir de l'entrada en vigor de la Llei 1/2026, de 4 de febrer, hagin patit lesions o danys materials en l'exercici o amb motiu de l'exercici de funcions de règim interior i de rehabilitació, sempre que no concorri dol o negligència per part seva.

No poden ésser objecte de rescabament, en cap cas, les lesions ni els danys materials que hagin estat íntegrament indemnitzats o satisfets per altres sistemes de cobertura o rescabament, sens perjudici de les obligacions de comunicació i de reintegrament que s'estableixen en aquesta Instrucció.

Tercer.– Criteris generals per a la valoració de les sol·licituds de rescabament derivades del principi d'indemnitat

Per valorar la procedència de les sol·licituds de rescabament formulades en aplicació del principi d'indemnitat, s'haurà de comprovar que concorren els requisits següents:

- a) La vinculació causal o funcional entre les lesions o els danys materials al·legats i l'exercici de les funcions de règim interior o de rehabilitació.
- b) L'absència de dol o negligència per part de la persona afectada en la producció del dany.
- c) L'acreditació suficient de l'existència de les lesions o dels danys materials i, si escau, de la seva valoració econòmica.
- d) Que les lesions o els danys materials no hagin estat indemnitzats o rescabats per altres sistemes de cobertura o rescabament, sens perjudici de la deducció o del

reintegrant de les quantitats que la persona interessada percebi posteriorment pel mateix concepte.

Quart.– Tramitació administrativa de les sol·licituds de rescabament derivades del principi d'indemnitat

4.1. Presentació de les sol·licituds

4.1.1. La persona interessada ha de presentar la sol·licitud corresponent mitjançant el formulari de petició genèrica adreçat a la Secretaria de Mesures Penals i Reinserció (SMPiR) o bé a través de la Direcció del centre penitenciari on presti serveis.

Quan la sol·licitud de rescabament i la documentació que l'acompanyi es presentin a través de la Direcció del centre penitenciari, s'haurà de trametre a la bústia del Servei d'Assessorament Jurídic de la SMPiR: ajuridic.ssprij@gencat.cat.

4.1.2. En la sol·licitud ha de constar la descripció dels fets que han causat les lesions o els danys materials pels quals se sol·licita el rescabament, la seva vinculació amb l'exercici de les funcions de règim interior o de rehabilitació i l'import de rescabament que se sol·licita. Així mateix, s'ha d'especificar si, com a conseqüència dels fets, s'han seguit o se segueixen actuacions en via judicial.

4.1.3. S'ha d'adjuntar a la sol·licitud la documentació següent:

- a) La documentació acreditativa de l'existència de les lesions o dels danys materials pels quals se sol·licita el rescabament.
- b) La documentació acreditativa dels fets i de les circumstàncies en què s'han produït les lesions o els danys materials, inclosos, si escau, els comunicats de fets sobre l'incident, les resolucions judicials recaigudes, el decret d'insolvència de la persona condemnada a satisfer la responsabilitat civil o qualsevol altra documentació rellevant.
- c) La documentació acreditativa de la valoració econòmica del les lesions o dels danys materials pels quals es reclama. En el cas que se sol·liciti el rescabament de danys materials, l'import del rescabament s'ha d'acreditar mitjançant la factura d'adquisició del bé malmès o, si escau, mitjançant la factura de reparació del bé. En cas que no es disposi d'aquesta documentació, el valor del bé es pot acreditar mitjançant la factura de reposició, sempre que el bé substituït sigui, a efectes de valoració, de qualitat i característiques iguals o similars a les del bé danyat.
- d) Una declaració responsable de la persona perjudicada de no haver estat indemnitzada o rescabalada pels mateixos fets per altres sistemes de cobertura o rescabament, així com el compromís de comunicar qualsevol indemnització o rescabament que percebi amb posterioritat pel mateix concepte i, si escau, de reintegrar les quantitats que corresponguin.
- e) Una declaració relativa a si s'ha activat alguna pòlissa d'assegurança personal que pugui cobrir les lesions o els danys materials pels quals se sol·licita el rescabament.
- f) En els casos en què la sol·licitud de rescabament derivi de la declaració d'insolvència de la persona condemnada a satisfer la responsabilitat civil, la persona interessada ha d'autoritzar l'Administració perquè pugui subrogar-se en la seva

posició com a actor civil en el procediment judicial, amb la finalitat d'exercir les accions corresponents contra el patrimoni de la persona condemnada per recuperar l'import satisfet.

4.2 El termini per presentar la sol·licitud

A falta de normativa específica que estableixi un termini per formular les sol·licituds de rescabament derivades del principi d'indemnitat, i de conformitat amb la jurisprudència del Tribunal Suprem, el termini màxim de presentació de les sol·licituds és de quatre anys, d'acord amb el que preveu l'article 26.1 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre.

Aquest termini s'ha de computar des del moment en què es produeixi el fet que ha originat les lesions o els danys materials objecte de rescabament o, si escau, des de la data de coneixement de la resolució judicial d'insolvència del condemnat a satisfer la responsabilitat civil.

4.3 Tramitació de les sol·licituds de rescabament

4.3.1. Presentada la sol·licitud, el Servei d'Assessorament Jurídic de la SMPiR ha de tramitar la petició efectuada i dur a terme les actuacions necessàries per comprovar les circumstàncies en què s'han produït les lesions o els danys materials pels quals se sol·licita el rescabament.

En aquest sentit, sol·licitarà d'ofici un informe valoratiu del director del centre penitenciari sobre els fets, i en especial, sobre la concurrència o no en l'actuació de la persona perjudicada de dol o negligència durant la seva intervenció en els fets en el marc dels quals la persona ha resultat perjudicada.

4.3.2. Quan la documentació aportada sigui insuficient per valorar la sol·licitud, s'ha de requerir la persona interessada perquè, en el termini de deu dies hàbils, porti la documentació necessària per acreditar els fets al·legats, l'existència de les lesions o dels danys materials i la seva valoració econòmica.

El requeriment ha d'advertir expressament que, si la persona interessada no aporta la documentació requerida dins el termini concedit, se la tindrà per desistida de la seva sol·licitud.

4.3.3. Quan per resoldre la sol·licitud s'hagin de tenir en compte informes, documentació o altres elements no aportats per la persona interessada, s'ha de concedir un tràmit d'audiència per tal que tingui accés a l'expedient i pugui aportar la documentació i fer les al·legacions que consideri convenientes.

4.3.4. En el supòsit que pels fets causants del dany se segueixin actuacions judicials, i sempre que la resolució de la sol·licitud depengui del pronunciament que hagi de recaure, s'ha de suspendre la tramitació de l'expedient fins que recaigui resolució judicial ferma. La tramitació s'ha de reprendre quan desaparegui la causa que va motivar la suspensió.

4.3.5. Finalitzada la instrucció de l'expedient, la secretaria de Mesures Penals i Reinserció dictarà la resolució corresponent, que haurà de pronunciar-se sobre la procedència o no del rescabament i, si escau, sobre la quantia reconeguda.

4.3.6. Un cop notificada la resolució a la persona interessada, es donarà trasllat de la resolució i de la diligència de notificació corresponent a la Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics de la SMPiR, per tal de fer les gestions oportunes per procedir, si escau, al pagament de la indemnització que hagi estat reconeguda.

4.3.7. El termini per resoldre i notificar la resolució és de tres mesos, d'acord amb allò que es preveu a l'article 21.3.b) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

4.3.8. Transcorregut l'esmentat termini de tres mesos sense que s'hagi dictat i notificat la resolució, s'entendrà que la sol·licitud ha estat desestimada, d'acord amb allò que es disposa a l'article 54.2.e) de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

4.4. Abonament del rescabament

4.4.1. D'acord amb la disposició final primera de la Llei 1/2026, de 4 de febrer, els preceptes d'aquesta Llei que comporten la realització de despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat produeixen efectes a partir del primer dia de l'entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor de la Llei 1/2026.

En conseqüència, si el dret al rescabament es reconeix abans de l'entrada en vigor de l'esmentada llei de pressupostos, el pagament de l'import reconegut quedarà demorat fins que hi hagi disponibilitat pressupostària, d'acord amb l'article 23.2 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

4.4.2. El que estableix l'apartat anterior s'entén sens perjudici dels interessos que es puguin meritjar d'acord amb l'article 25.1 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, en cas que el pagament de l'obligació reconeguda no es faci efectiu en el termini de tres mesos següents al seu reconeixement.

4.4.3. Les quantitats que la persona interessada hagi percebut per les mateixes lesions o danys materials a través d'una pòlissa d'assegurança o de qualsevol altre sistema de cobertura s'han de deduir, si escau, de l'import del rescabament que es reconegui. Si aquestes quantitats es perceben amb posterioritat al pagament efectuat per l'Administració, la persona interessada ha de comunicar-ho a la Secretaria de Mesures Penals i Reinserció i reintegrar l'import que correspongui.

4.4.4. No seran objecte de rescabament els objectes que no siguin necessaris per a l'exercici de les funcions encomanades i que tinguin la consideració d'objectes de luxe, sumptuaris o de valor desproporcionat. Tampoc serà objecte de rescabament l'excés de valor que derivi de qualitats, marques, materials o prestacions que no siguin necessàries per a la finalitat ordinària del bé.

Cinquè.– Obligacions de la persona interessada

5.1. La persona interessada ha de comunicar a la SMPiR qualsevol quantitat que percebi, o que li sigui reconeguda, pels mateixos fets, lesions o danys materials objecte de la sol·licitud

de rescabament, a través d'una pòlissa d'assegurança, de la via judicial o de qualsevol altre sistema o via de cobertura.

En cas que aquestes quantitats es percebin amb posterioritat a l'abonament efectuat per l'Administració, la persona interessada ha de reintegrar l'import que correspongui, a fi d'evitar la duplicitat de rescabaments. Aquesta obligació comprèn, en particular, les quantitats percebudes a través de la pòlissa d'accidents personals que tingui concertada l'Administració de la Generalitat de Catalunya, així com les quantitats percebudes per via judicial a càrrec de la persona condemnada a satisfer la responsabilitat civil.

5.2. En els casos en què la petició de rescabament derivi de la declaració d'insolvència de la persona condemnada a satisfer la responsabilitat civil, la persona interessada ha d'autoritzar, en el moment d'efectuar la sol·licitud, a aquesta Administració per tal que, un cop abonat l'import reconegut, es pugui subrogar en la seva posició com a actor civil en el procediment judicial, amb la finalitat d'exercir les accions corresponents contra el patrimoni de la persona condemnada i declarada insolvent, per recuperar l'import satisfet.

Sisè.– Eficàcia i difusió de la Instrucció

6.1. Aquesta Instrucció produeix efectes l'endemà de la seva signatura.

6.2. La Instrucció s'ha de llegir en la primera reunió del Consell de Direcció que tingui lloc després que el centre penitenciari l'hagi rebuda, a fi que se'n tingui coneixement.

Així mateix, s'ha de publicar a la part pública de la pàgina web del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, en els termes establerts a l'apartat 2 de la disposició transitòria tercera del Decret 329/2006, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya.

6.3. Els centres penitenciaris han d'acusar la recepció d'aquesta Instrucció a la Secretaria de Mesures Penals i Reinserció.

La secretària sectorial